

Recensent: H.J.Lammers

Marika van der Putte : 'Ik ben dertien' Uitgever Free Musketeers, Zoetermeer 2008, ISBN 978-90-484-0333-2 NUR 402 (Psychiatrie/ED/1) Zie ook: www.freemusketeers.nl

Soort boek: Fictie met autobiografische inslag, een verhaal in ik-vorm over het leven van een 12-jarig meisje met een psychiatrische stoornis.

Over de schrijfster:

Kaft:

“Marika van der Putte (1989) werd op de middelbare school ontdekt als schrijftalent.

- - een psychiatrische stoornis onttrok haar uit de maatschappij. Opname in een psychiatrisch centrum was onvermijdelijk, maar weerhield Marika er niet van om haar schrijftalent verder te ontwikkelen.”

www.verpleegkundepsychiatrie.nl Interview 2009

Ten tijde van het schrijven van het boek vijf jaar aaneengesloten opgenomen in diverse instellingen.

Voorwoord:

“Voor mijn ouders Ruud en Yvonne, mijn broer Roy en mijn schildpadden Speedy en Stoffel. Ik wil ze graag bedanken voor alle steun die ze mij gaven en nog steeds geven”

Boekbespreking: De 11-jarige Mickey zal met haar vader Maarten, moeder Julia en broertje Helmer (3) haar 12^e verjaardag gaan vieren. Ze is gek op schildpadden, heeft er een als knuffel, tekent ze, schrijft er verhaaltjes over. Vader en moeder besluiten om haar voor die verjaardag twee schildpadjes als cadeau te geven. De avond voor de verjaardag wordt het aqua-terrarium ingericht. Tijdens het verplaatsen hiervan valt de vader onder het gewicht en bloedt dood.

Mickey's moeder, door een drukke werkkring al op de rand van een burn-out, gaat volledig van de kaart. Ze verwijt haar dochter dat, door haar liefde voor schildpadden, ze medeschuldig is aan de dood van vader. Moeder moet worden opgenomen in een inrichting, kent haar kinderen niet meer. Mickey, Helmer en de overlevende schildpad Oscar, door een “brabbel” van Helmer aan deze naam gekomen, gaan bij de ongetrouwde zuster van moeder logeren. Mickey vernietigt haar knuffel en begraaft die in de tuin. Ze probeert de schildpad, die zij ziet als de oorzaak van haar vaders dood en haar moeders afwezigheid, te vergiftigen, hetgeen niet lukt. Ze schrijft een lange brief aan , de schildpad Oscar. Ze wikkelt de schildpad in de brief, die ze met tape vastmaakt, en legt het pakketje in een park neer bij een vijver. De schildpad verroert zich niet waarop Mickey begint te schelden en te tieren. Tijdelijke dwangopname is het gevolg.

Mickey weet niet waar ze is, kent geen dag of uur, herkent de mensen niet. Er worden door behandelaars gesprekken met haar gevoerd, waarop zij niet reageert. Ze sluit zich van de buitenwereld af, keert daar wel tijdens de behandeling heel langzaam en schoorvoetend in terug. Na afloop van drie weken IBS, wordt geadviseerd nog vier weken voor behandeling in de instelling te blijven. Mickey krijgt geleidelijk aan meer vrijheden, zoals onbegeleid naar buiten en enkele uren naar school. Zij denkt constant te

worden geobserveerd (“ogen in de rug”) en theoretiseert, zoals over de dood van haar vader: ‘hij heeft voor mij schildpads gekocht, daardoor is hij gevallen, dus ben ik schuldig aan zijn dood’. Of over ‘auto’s haten mij, maar als ik oversteek dan...’, gevolgd door een reeks veronderstellingen. Ze kiest de verkeerde en wordt met enorme hoofdpijn wakker in het ziekenhuis met een hersenschudding en een gebroken arm. Haar moeder is goed herstellende en bezoekt haar daar.

Door gespreks- en oefentherapie, in combinatie met medicijnen herstellen moeder en dochter geleidelijk aan, zodat uiteindelijk besloten kan worden dat moeder, Mickey en Helmer bij de tante gaan wonen.

Wat viel op:

Behalve dat de vader niet door een ongeluk om het leven komt is het levensverhaal van de schrijfster, zoals op de kaft vermeld, wat betreft personen identiek aan het door haar vertelde verhaal. Een heldere, duidelijke beschrijving van de psychische stoornis en de behandeling daarvan o.a. door begeleid bezoek aan het graf van haar vader en het opgraven en herstel van de knuffel.

Citaten:

(Pag. 14): (*’s ochtends bij het wakker worden op haar verjaardag*) “Ik hoorde wat gestommel beneden. Maar ik voelde mij gelukkig, want ik was twaalf. (- -) Echt super. Geen stomme elf meer. Ik was geen kind meer maar een puber! Ik mocht films van twaalf jaar en ouder zien en ik mocht nu voorin zitten in de auto.”

(Pag. 20): (*na het ongeluk van haar vader*) “Sindsdien vervloekte ik schildpadden, het cijfer 12 en bepaalde dingen die groen waren. Ik was dan ook geen twaalf jaar, maar alvast dertien. Ik deed veel aan theorieën bedenken en was daar ook aardig goed in.”

(Pag. 57): (*na een na weken met de behandelaar gevoerd gesprek*) “Zoveel als toen had ik geen tijden gepraat. Ik praatte over mijn vader, huilde over mijn vader, schreeuwde over mijn vader, zoals ik nooit eerder had gedaan. Vanaf zijn dood eigenlijk niet. Nooit niet. (- -) want ik had hem immers zelf vermoord”

(Pag. 61): Ik ging stiekem theoretiseren. Ik wilde niet naar het oude huis. - - Ik was bang dat alles van vooraf aan zou beginnen. Wel besloot ik weer te doen alsof ik twaalf was. Dat was ik natuurlijk ook. In werkelijkheid was ik al twaalf en vijf maanden! Maar omdat ik 12 tot een ongeluksgetal geweest had, zei ik al die tijd dat ik dertien was. Maar in het huis van tante Irene wilde ik wel weer twaalf zijn.”